

1857 28. Nov. 1895: 1. Beh. af Lovf. om Arbejdstid. 1858

ninger, han gjorde om, at der ikke var noget Forbillede i det, jeg har nævnt, og i det hele taget i vort Udviklingsliv, for det Lovforslag, der her foreligger, og den Iver og Glæde, hvormed han paastod dette, gjorde mig i Grunden ondt. Det var ligesom det ærede Medlem sagde: Gudskelov, at der ikke er det, saa kunne vi blive fri for Forslaget, thi saa er det af en saadan Natur, at det ikke burde have været skrevet. Det ærede Medlem sagde ogsaa, at det var saa daarligt skrevet, at det ikke burde være kommet frem, men det staar fuldstændig i Mod sætning til det første Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem. I øvrigt vil jeg sige til det ærede Medlem, at han ikke kan komme bort fra, at de citerede Lovbestemmelser indeholde en Indskrænkning af den voksne mandlige Arbejdskraft, og det tror jeg ikke, noget Medlem kan andet end give mig Ret i, men naturligvis under andre Forhold, thi Forholdene i 1791 vare andre end Nutidens. Det var vel andre Former og Forhold, hvorunder man den Gang levede end nu, men det var Staten, der greb ind mellem Bonden og den, han stod i Afhængighedsforhold til. Det var Staten, der forordnede, at Arbejdstiden skulde indskrænkes til 10 à 12 Timer; saa er der en Del Udenomsbestemmelser, som ere uden Betydning for Sagen, og som jeg derfor ikke skal komme ind paa. Jeg har ikke paastaet, at det er fuldkommen det samme, som her foreligger, men Princippet om Indskrænkningen af den voksne, mandlige Arbejdskraft ved Lov ligger i disse Forordninger, og det bliver det ærede Medlem nødt til at lade staa. (Lund: Det har jeg ikke bestridt.) So, det har det ærede Medlem, idet han sagde, at der ikke var noget Forbillede for vor Lov om Indskrænkning af den voksne, mandlige Arbejdskraft i Nutiden. Det Princip, hvormod Lovforslaget drejer sig, er det, som det ærede Medlem fra Aalborg (Bramsen) har bekæmpet, og hvormod han har sagt, at det er urigtigt, at vi forlange Indskrænkning af den voksne, mandlige Arbejdskraft. Det er det, andre have gjort i Fortiden, og som vi gøre i Nutiden, dog under andre Former, fordi der i det 19de Aarhundrede er andre Forhold til Stede, end i det 18de Aarhundrede; men derfor bliver det, der skete den Gang, dog et Forbillede, som vi efter min Mening kunne paaberaabe os.

Formanden (Sofus Høgsbro): Det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Bramsen: Ja, min Bemærkning bliver lidt længere, efter at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds har talt.

Formanden (Sofus Høgsbro): Det ærede Medlem kan ikke have Ordet længere end for en kort Bemærkning, medmindre Tinget giver sit Samtykke dertil.

Bramsen: Jeg skal da se at gøre min Bemærkning saa kort som mulig. Jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) vil sige, at fordi man fra Aarids Tid, for mange Aarhundreder tilbage, har haft Slavertiet, er man nu berettiget til at foreskrive Indskrænkning i Friheden. Fortod jeg, det ærede Medlem ret, at det er hans Argument, behøver han ikke at gaa til vort Vand alene. Frigørelse har jo fundet Sted i hele Verden i de sidste Hundrede Aar. Indrømmer det ærede Medlem, at han vil hundrede Aar tilbage i Tiden, er det en anden Sag; men det vil han ikke, det vilde ikke være Fremskridt, men Reaktion. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds (S. Jensen) havde det Indtryk, at jeg mente, at Arbejderne havde det saa godt, og at de ikke behøvede at saa det bedre, og at jeg derfor modsatte mig Forslaget. Men dette er slet ikke Tilfældet. Jeg mener aldeles ikke, at Arbejderne have det saa godt, jeg vilde ønske, de havde det dobbelt saa godt; men jeg vilde saa nødig bidrage til, at de fik det meget daarligere, end de have det nu, og det tror jeg, de ville saa ved en Lov som denne. Med Henhyn til Fabrikloven er det ærede Medlem ikke berettiget til at betvivle, at jeg vil arbejde for den, naar det foreligger offentlig fra min Side, at jeg ikke er veltilfreds med den Lov, vi have. Jeg blev i sin Tid sendt til Berlin, hvor der var Afsendinge fra hele Europa for at beskæftige sig med Arbejderbestyrelsen og drøfte disse Sager, og jeg mente, at det vilde være rigtigt, at det Resultat, der kom til at foreligge som et internationalt Resultat, blev overført paa vor Lovgivning. Der er imidlertid intet Skridt sket hertil fra den ærede Regerings Side, og det finder jeg egentlig mindre hel-